

SAVOLAESTA SANARRIESKOO

KALLE VÄÄNÄNEN

SAVOLAESta SÄNÄRRIESKOO

HELSINGISSÄ
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Kustannusosakeyhtiö Otavan
kirjapaino, Helsingissä, 1924.

SISÄLLYS.

	Siv.
I.	
<i>Savommuu</i>	9
II.	
<i>Viikov vaehteessa.</i>	
Laavantae-iltana.....	15
Saanassa	17
Saanaj jäläkeen	20
Pyhäuamuna	21
III.	
<i>Syvämmualta.</i>	
Syvämmuam mökistä	25
Maeja ja Petrikki	29
Salokylässä.....	32
IV.	
<i>Muantiev varrelta.</i>	
Muantiellä	39
Yö Ruuskasen torpassa.....	42
Kilipakosijat	46
Ser Rötöl Lienan onnetor riijuu	50
Tuavetin kuoltua	54
Siivo tyttö	57

	V.	Siv.
<i>Lystim pittoo.</i>		
Talakoovirs.....		61
Talakoopolokka		63
Kuutamo-simmi		66
	VI.	
<i>Lotjan kannelta.</i>		
Lotjan kannella		71
Rikkaas ja köyhyys		73
Rakkaavesta		74
Riijuumuistoja		76
Tarinaej jäläkeen		79

I

SAVOMMUA

SAVOMMUA

Nyt kuulkees, kum minnäi huastan
tuosta kaaniista Savommuastanj,
jonne aatokset mejän nyt lentää.
Miten kaanis se mua on sentää!
Sen harjut ja hongikkovuarat,
sej järvet ja salamii huarat,
ne kun kesällä kaaniisti kiittelöö
tae talaven tultua lumisina leppee,
niin se rintoo nii ouvvasti viittelöö,
nii hyvä o olla ja miel niin keppee.
Ei missääl luontoo löyvyvyy niil laahoo,
ei muualla immeine sua sitä raahoo,
jota muan piällä hänelle tarjoo vua
tua sulonen Savommua.

Monen kuvan niin kaaniij ja selekeen
sieltä mieleesä loehtia voes,
ettoj justiisa ihan niinkum melekeen
tuossa silimii eissä se oes,
mito ollunna oekee ommoo,

miton nähny ja kokenu sommoo
siellä kaaniin kotjpuolen kulumilla
suven siällä tae kylymillä julumilla.
Kuka mualata kaekki ne ossoes vuan
kuvat kaaniit tuan Savommuan.

Kyllä kaeketi muistat varmaan
monen kesäisen uamun armaan,
ku aetassa unta piähäs veät
ja ku unia jos mitenkä korreita niät,
unen uarteita valamistut kerreemään
— kukol laaluun ku satuttii herreemään.
Tulet aetasta ulos, käyt nurkan taa:
mite uuvvelta mualima tuntuukaa,
mite ihmeen kaaniilta kaekki tuas näättää
ja lintuin iän koko iliman täättää.
Tuolla piijat ne lypsyltä palloo
tääsin sankojn ja paksune pohkeinee,
tuolla renki se kantaa kalloo,
venerannasta nousoo vohkeinee.
Mihiv vuan siinä silimiäs kiännät,
elontääsiä kuvia katella suat.
Siinä itekses iänees iännät:
kyllä kaaniit ov vuan Savommuat.

Tuannii muistanet kesäsen kuvan,
kum puoleesa päivä jo piässy on:
tulet pihhaan nurkate tuvan,
oot raahasar raakee ja huoleton,

siinä kuuntelet, kum metän takkoo
niin korreesti sulle kukkuu käk,
pihanurmella eissäs makkoo
ruokalevolla laeskana heinäväk.
Se sikkeesti makkoo ja syvvää huokoo
ja mahhoosa haatoo, kun tääs se on ruokoo,
mikä mitennii päen siinä kellittää,
— ja niin kuumasti päevä se hellittää.
Niim makkeesti ossoo muata vuan
väk sulosen Savommuan.

Ja kum päevä se iltaav vaehtuu,
yhä syvemmäks käyp vual luonnossa raaha.
Työn touhut ne mielestä haehtuu,
itekullai eissä ol lepo niil laaha.
Et mittääl liikettä kuule et niä,
— joku kalakatus lehmän kellon,
sen kaeku ei kaavaks korvii jiiä —.
Tuolla yksinääv vua ylj pellon
joku renki se lähtöö yöjalakaa.
Yör raahasat hetket ne nyt alakaa. —
Sinä omakses oekeen tunnet tuas
tuan sulosen Savommuas.

Oljpa uamu tae päivä tae ilta,
nii ihana se on tua meijäm mua.
Ei tuntuva rakkaammilta
muat mitkääm muut ei voe eikä sua.
Ja se kansa tuan Savommuan maella,

joka piimee juop, kalakukkoo syöp,
se vertaestasa ov vaella,
muut kansat kaekki se laavvalta lyöp.
Se puhtaavestaankii suap olla ylypee,
kun kuuvesti viikossa jaksaa kylypee.
— Jos mualima maejoks muuttuva voes,
nii uskallam panna tok vettoo,
että maejom pinnalla sillon oes
Savon kansa sitä puhtaenta rettoo.
Kuka vua on syntynnä Savommuassa kerta,
se suoniisa suanna om piälysmiehev verta.
Sen kyllä ne huomoo toesettii,
ja kyllä se tiijetään tok itekkii,
että luoja, kul luati se parraentansa,
loe Savommuan ja Savommuan kansan.

II

VIIKOV VAEHTEESSA

LAAVANTAE-ILTANA

On tuasiisa viikko jo loppuum piästy,
on tuas tullu kesänel laavantae.
Ja se kaekki, mikä viikolla sieluun siästy,
mikä ihan niinkum piilossa olla sae
työn kiireessä touhussa aena,
se ihan niinkun iäneti oottanna oes
nyt piästäkseen sieltä piilosta poes
tänä kaaniina laavantaena.

Kato, kato miten kaanis on järven pinta,
ku aarinko sitä nuin kirjaeloo.
Ihan niinkun jo paesua alakas rinta
tätä kaanista kahtoessa, kun eijoo
sitä viikkoon katella suana.
Vaekka viikolla oes miten korree siä,
nii ei sitä vuan niin kaaniina niä
tok muullon kun iltana tuana.

Niätkö saanasta tuon savun sinisen sakkeen
ja piijat kun korvolla vettä tuop.
Siellä kohta sen suap sen löylyn niim makkeen,
joka immeisen ihan niinku uuvveks luop.
Tuolla Hilima jo vastoja taettaa.
Siellä tuulem matkassa, tunnetko,
soma vastan haju se tulloo jo.
Väk kylpyyij jo ihteessä laettaa.

Mut viivypä vielä siinä kuistilla vähä,
siinä seiso ja kahtele, kuuntele vaen.
Et muulon voe mualimoo semmojssa nähä
ku iltana kesäsel laavantaen.
Nii ouvvosti syömessä pannoo,
sieltä niinkuj jottai pyrkis poes
tae ihan niinkum mielessä jottai oes,
jota jollennii pitäjs sannoo —.

SAANASSA

Jo saanasta kuuluu vastar roeske,
jo kuuluu roeske ja huiske ja loeske
ja litisöö ja lätisöö vesj,
kun työntäävyt sissääj jo kuumaa höyryyn.
Ka, ka, jopa pittäähi paenuva köyryyn
koko sinun kommeutesj.
Sieltä sellanen hönkä se vastaan tulloo,
että seisaallee iham meinoo jo sulloo.

Eipä kestäjskää siinä nahkaset lasten.
Se löyly ol lyöty iham miehiä vasten.
Jopa on, jopon äkästä ja kuumoo.
»Tule poes, tule poes vua yhtee illoo»,
renk-Jussi se laateilta tuumoo
ja viereesä tekköö jo tilloo.

Vuan ku hivenel loejot ja ähkät vähä
ja haatelet pintoos arkoo,
nii alakaapa tottuva kyjtiin tähä.
Ja kum pinnasta hik siinä karkoo,

nii yhtää ennee et vastaam paa,
vaekka kapan taekka kaksii huiskaattaa
tuonne kihisevän kiukoon kivviin.

Ja kiuvvos se löylyä työntää ku äessään.
Vuaj jopa om miehillä vastat käessään
ja laateille istuu ne rivviin.
Ja sillon se vasta tok nahkoo kyssyy
ja sillo om mies, joka matkassa pyssyy,
kun kilivalla alakaa ne kyliee.

Ja voe sitä tuimoo tahtia,
sitä vastan ja lölym mahtia!
Jo on hirveetä höyry ja hutke!
Kyllä lähtöö kylistä kutke,
ja nöyrtyypä mies, vaekka miten oes ylypee
ja miel miten täänäsä intoo,
ku oekeen se löyly jo polttaa pintoo,
ja alakaapa, alakaapa katella vua,
eikö jotennii ihteessä alemma sua.

Ja saanan vieressä seinustalla
om penkki sen tuuheen koivun alla.

Niin, kukapa ei meistä koetellu oes
sitä mualiman parraenta paekkoo.
— Niin nyttii, kun saanal löylystä poes
yks toisesa jäläkeen ne kaekkoo,

niiv voe sitä makkeeta naatintoo
siinä saanan seinustalla!
Eipä tok, eipä muuta sev vertaesta oo
tämäm mualiman kannen alla.

Ja siä on niin laahkee ja herttaenen,
se on niikul lämmintä maetoo.
Jopa soma on istua immeisen
siinä penkillä iliman paetoo
ja kahtoo, ku aarinko laskiissaa
tuota järver rantoo kultoo
ja nöpöstellä paljaalla varpaallaa
tuota märkee ja lämmintä multoo.

Niiv vähitellen siihej jo istumaan
yks tosesa jäläkeen ne viäntää,
ku Ierikka isäntä se laateiltaan
nii ärreellä iänellä iäntää:

»Missee ne immeiset kaekki om missee,
että saes vähä tuota löylyä lissee?»

SAANAJ JÄLÄKEEN

Niiv valakeena miestem paejat hohtaa,
kun kuistilla ne huasteloovat hiljoo.
Ja kaanis siä se ite kunnij johtaa
kahtelemmaan kohta kystä viljoo.
Nii yks ja toene sanaj jonnii sannoo,
kun tupakkata piippuun tyynnä pannoo.

Ja emäntä se iltajsta jo laettaa
ja topakkana siellä tiällä hyörii.
Nyt piham poekki kiirehtii se aettaa,
ja kissa köyristellen eissä pyörii.
Ja kohta aetasta se tuppaan palloo,
tuop kokkeljpytyn sekä suolakalloo.

Ja tuolta jostai viljapellom piästä
ruislinnun tutun iänen kaeku kantaa.
Ja on kum piäsky kiittä's suven siästä,
kuv viserrykse'v vielä kuulla antaa.
Ja on ku oes jo pyhär raaha maella,
ei immeisenkääm miel oo mittääv vaella.

PYHÄUAMUNA

Alla kirkkaaj ja sinisen taevaan
pyhäuamuna luonto se herree.
Ja se immeisten surruuj ja vaevaan
lohuks kaeken sen kaaniin kerree,
se mittee kesäestä tarjota voep.
Ku uutena lintuil laalui se soep,
mäet kukkuu ja viiat ne veisoo.
Ku uusia oesivat, korreena nii
ov vihreet nuo pihakoevuttii,
kun ne aaringom paesteessa seisoo.

Niij juhlalliset on aetattii
niinkun se, joka tuntoo ja tietää,
että nyt levon hetki ov varmaannii,
että nyt pyhäpäevee pietää.
Niin kaekki on tullu ku uuteev valloon.
On tunnelma harras hiipinnä talloon.
Seom pihalta kuistiin kulukenna jo,
tuvan tullunna jo ovempieleen,
seon tuluvinna tuppaa, ja tunnetko,
seo hiipinnä immeistem mieleen.

Ei arkista touhua kellää oo,
ei kellään kiirettä mittää.
Itekukkii itekseev vuntieroo,
kellä mittäi mielessä ittää.
Nii isäntä se hartaana tutkii sannoo.
Emäntä se uamujsta pöytääm pannoo.

Jos pyhänä se luontoi kaaneintaan
tälle immeisel lapselle näättää,
niin uamujsen syönti se oekeestaan
sen pyhäsen tunnelman täättää.
Pyhäuamuna ei tok puutetta
oo pöyvässä rieskasta, voestai,
joesta viikon on puastota suanunna,
ja siinä on herkkua toestai,
ku on maejosta tehtyvä velliä.
Sem piälle sitä passoo kelliä.

Pyhävuatteet om piällä Hilimallai
ja se kirkolle lähtee meinoo.
Nii on kirkkaana silimät, se tietää kae
tuas näkeväsä Kasurilan Einoo. —

Pyhäuamun tunnelma harras ja keppee
se nii ylj luonnoj ja immeistel leppee.

III

SYVÄMMUALTA

SYVÄMMUAN MÖKISTÄ

Nii iäneti on nuo raahasat salot,
joehen helemaa immeinem piässy on.
O ettäälle jäneet jo kylät ja talot.
Joka puolella salo ol loppumaton.
O iäneti mehtä ja iäneti mua,
että kuunnella ihan sitä pittää:
mut syvämesä jyskeen kuuloo vua,
ei muualta iäniä mittää.
Ja pihka se ilimassa haesoo niin,
kum puista se helteessä irtoo.
Ja immeisen sielun syvvyyksiin
nii hiljaesta raahoo virtoo.
O ihanninku uuesti syntyynny oes,
kum piäs tänne mualiman touhusta poes.

Salolammer rannassa mökki om pien,
joka varmassa piilossa pyssyy.
Nii harvov vieras sel löytää tien,
sitä harvompaa kukkaa kyssyy.
Siinä mökissä assuu vanaha parj,
tuo Savolaesen Uatu ja Uatum Marj.

Niinkum mualiman tuulilta koskematon
on aena sel lammen pinta,
nii Uatuj ja Marinnii elämä on
sitä elämee raahallisinta,
joka ommaan ihteessä sulukeutuu,
jotei liikuta mualiman touhu muu.

Savupirtti se mökki ov vuatimaton
ja mustat om pirtin seinät.
Ja mustoo sel lammen vessii on
ja mustia ahvehheinät,
ja yksinpä lammen ahvenettii
on nekkii mustia, mustia nii.
Vuan sininej ja kirkas on taevaam piel,
ja valakee Uatun ja Marin om miel.

Eijoo niillä kirjaev viisaatta,
häen tuskin ne puustaemet tuntoo.
Vua on niillä syvämer rikkaatta
ja on sitä sisäestä kuntoo,
jota oppi ja viisaas ne eivät anna
ja jota ei maksusta piähäm panna.

Vuoskymmentä viis kohta kamppaella
siinä suaneet o yksistä puolin.
Joson kannikka ollunna kappeeta
sekä monesti höystetty huolin,
niin taeten ne aena on tasanneet
niin kannikan kum myös huolet,
ja huolet on keppeeltä tuntuneet,

kun kumpii on kantanna puolet.
Ja hiljaesem päeväntyön jäläkeen
ne iteksee, hartaasti, hiljakseen
ser rukkouser rukkoelooovat,
minkä lapsina oppinna oovat.

Vua eljpä sitä vaekka kuin hiljallee,
niin tarvitaan sitä vuor rahhoo.
Ja Savolaesen Uatu se tienestikseen
vua halakoja hakkoo ja sahhoo.
Ja Marj tuas hiljoo hyrräellen
se villoja vieraalle ketree,
ja vieläi, kun nuoriim monjaehen,
sej jalaka on keppée ja vetree.
Ja elämän huolet jos paenollaa
sen syvälle ahistuksen tuntuu tuop,
Marj Siioniv värssyn kiekaattaa
ja mustasta pannusta kahvia juop.

Vuoskymmenet sen koko pitäjä ties,
että Uatu on sanasa kokonem mies.
Jos työks sille jottai pannaan,
suap luottoo kyllä sen sannaan.
Vuam muista, että palakkoo maksaessa
elä tarjoo enempee rahhoo
kun Uatu on työllään tienanna:
Siitä Uatu se tykkee pahhoo.

Ja jos miten o Uatulla itellään
tua elämän taestelu tiukkoo,

niin suattaa se Uatu tok nähnessään,
että tosell' on kannikka niukkoo,
just nostetum palakkasa lahjottoo,
jotta tosellalla olo oes helepompoo.

On sellanen karilas muo'oltaan
ja nimeltää ov vua Uatu,
vua on sillä ihankur ruhtinaan
tuo syvämej ja luonnol luatu.

Eikä mualiman kulttiin Uatu se voes
sitä pahasta tölviä vaehtoo poes,
kun nuoruuden unet se kaaniit näk
sem pirttisä orren alla.
Ja ku onnen kultia kukku käk
sille mitalla runsaemmalla,
niin siitäkö lienööt ne suaneettii
sitä syvämen kirkkaenta kultoo,
jonka rinnalla uarteet kalliittii
on halapoo tuhkoo ja multoo.

Nii helemassa salloen iärettömäen
nii iäneti elämä se eistyy näen
mökissä sev vanaham parin.
Sitä kahtoessa outoo aatella oes,
että kohta se kuolema korjoo poes
tuan Uatun ja Uatum Marin.

MAEJA JA PETRIKKI.

Ol Maeja ja Petrikki ystäviä,
nii hyviä ei paljon olla taeja.
Aena äetin lypsäessä Petriikkiä
siinä veräjällä kahto se pikkunem Maeja
miten puisessa puhtaassa raennassa
niim maeto se vuahtos valakeena
ja niin kummasti kuohu ja kiehu.

Ja kun kärpäset vihasina suristel liehu
ja kiusasivat oekeel lehmeä,
niim Maeja sitä silittelj ja kärpäsiä huiski
ja leperrellem Petrikin korvaan kuiski
ja poskesa paeno sen turpoo vasten,
se ku aena ol niil lämmij ja pehmeä,
eikä kuullunna huutoja toestel lasten,
kum Petrikin kanssa se huasto.
Ja välillä hän pihasta nurmee ruasto,
sitä paetasa helemassa kanto
ja Petrikin syyvä anto.

Ja kun alako hän tuas sitä hyvväellä,
niin suurilla sinisillä silimillä
se Petrikki Maejoo kummasti kahto,
näätti siltä, että jottai sannoo se tahto.

Ja viikot ne vierä ja niin kulu kesä.
Mut aenapa tullessa lypsäntä-aejan
niät veräjär raosta pikkusem Maejan
siinä huastavan Petrikki-ystävällesä.

Ja jos joskus äetin tullessa
sattu Maeja se viivähtämmään
eikä hetkohta siinä jo ollunna,
rupes Petrikki ynäjämmään,
että eikö jo, eikö jo juokse
pikku Maeja nyt Petrikil luokse.

Vuan sillompa kuului jo vastaas Maejan
ja tuoretta ruohoo se helemassa paejan
ihan kantokuormaj jo kanto
ja Petrikin syyvä anto.

Näen äet siinä huastel lypsäässään:
kun suureks se kerran kasvaa Maeja,
niin sitten se piäsöö lypsämään
ja äet suap seista takana aejan.

Ja Petrikki suurilla silimillä
tuas Maejaan kummasti kahto,
ja tuntu sen Maejan mielestä,
että jottai se sannoo tahto.

Niin kesä se kulluu ja vieriissä aejan
käyp lyhemmäks helemat Maejam paejan.

Mut syksyllä, syksyllä iliman armoo
käyp vieraana halla, se ankara, harmoo.
On torpassa pettua syötävä
ja viimenel lehmä om myötävä.

Ja muuanna uamuna veräjäl luo
kum Maeja se tulloo, tyhjä on tuo,
ja äet vuan sannoo: »Kuuleppa Maeja,
ei Petrikki ennee tulla taeja.»

Ja Maeja se seisoo veräjän eissä
niim monettii kerrat silimät veissä.

Niitä Petrikin suuria silimiä,
niitä pikkunem Maeja se nähhä tahto.
Vuoskauvet ol Maejalla ikävä,
ne ku aena niin kummasti Maejaan kahto.

SALOKYLÄSSÄ

Salokylässä se elo niin kulukoo vaenen,
että päivä oj jotennii tosesa laenen.

Salotalossa sej järver rannalla
kesäpäivä se mänössä on tuasiisa,
niinkum männy om montai kertoo:
siinä tyttö on työssään kangaspuilla,
muu väk seo ulukona puuhilla muilla,
isä penkillä korjoo mertoo.

Nii aeka se eilleev vitkaaj juoks,
samallaesena kaekki niim pyssyy.
Vuan tulloopas ihankuv vaihteev vuoks
siihev vieras, joka kyjtiä kyssyy.
Tuosta järven ylj niät kum piästävä oes,
että eikö isäntä se ehkev voes
tässä venettäsä kyjtii antoo.
Oes pitkä niin kierros pitkir rantoo
ja tokko siellä mittää tietäi lie.

Oes outo se vieraan kulukee tie,
nii isäntä se selevitellä tietää.
Ja voep tästä kyllä venneen suaha,
vua outella sitä vähä sietää.
Sej justiisa ihan tästä myllylle veivät
ja iltapuolta ennen ne tulle eivät.
Sitä kun o eksyny näen syvämmuaha,
sitä väkisinnii viivytellä pittää.

No eipähän tässä lie kiirettä mittää. —
Ja vieras se istuu penkim piähän,
ja puhe siinä kiäntyy hyvään siähän,
sana sillon, toenen tällön siinä vaehtuu.
Ja kohta on kaekki tuas ennallaan,
on kiini päästy vanahaan tunnelmaan,
jälet hetkisen häeriön haehtuu.

Ja kello ku uhallä nii hittaasti naksaa,
että näen tässä aeka nyt venytellä jaksaa.

Suap ukko se siinä jo valamiiks työsä
ja housusa kohentaa, korjoo vyösä,
käyp töetä se ehtimää ulukoo.
Käyp vieras se penkille pitkällee,
sinä makkaeloo vuan hiljaksee,
ja sen aatokset ympäri kulukoo:
seon soma tuo tyttö joka kangasta kuttoo,

jopa joskus se korree pulumunem puttoo
vuan tännekkii mualiman iäreen.
Soma kuva siitä kutojasta mieleem piirtyy,
kun silimä se ylläältä alemmaks siirtyy
ja piätyy paljaasen siäreen,
joka sulavasti suksella ylös alas kiikkuu,
ja kätteen kun tiukasti tempoo se pirtoo.
Ja lentäen jo vieraalla aatokset liikkuu
ja mukavata lämpöön mieleev virtoo.

Ja hetken se vieras iäneti pyssyy
ja sitten se jottai turhoo kyssyy.
On kaeno ja hiljaenev vastuu.
Tuas vieras se jottai sellaesta sannoo,
mikä kuulijan suun vähä naaruum pannoo.
Vähä lähemmäks jo vieras se astuu.

Ja hittaasti aeka se siirtyvän näättää,
ja kello se vitkaan virkoosa täättää.

Vua ennenkum pitemp sev viisar tuo
kehän toesej jo tääteen piirtää,
niiv vieras se ihtesä jo tytöl luo
kangaspuul laavalle siirtää.
Se kangasta kahtoo ja korreeks kiittää,
ja sitten sillä monellaesta juttua riittää.

Niin sommoo se kaekki on tytöstä kuulla,
jo hetkeks se unohtaa pirran
ja siinä se istuu kangaspuulla
ku istus se vierellä virran.
Jo ihanniinkuv viijä meinoes koski,
ja punasena hohtaa tytöllä poski.

Vua iäniä alakaa kuulua ulukoo.
Tuas pirta se piukkaa ja sukkula kulukoo.

Jo venekkii kottii on tullunna nii
ja tytöllä on kyjtiil lähtee tuuma.
Sen verj niim mukavasti läekehtii
ja vieläi poski om punakka ja kuuma.

Se isälle ja vieraalle ruokoo laettaa
ja ite sittem männöö vuateaettaa.
Sieltä kun sitten se tulloo poes,
nii on niinku entistä korreemp oes:
toesen on hammeen piälleen pannut,
joss on niil levveet ja kaaniit rannut,
valakeen huivin o ottanna piähän —
se nyt oj jo liikoo hii kuumaan siähän.
Vuan syvämmualla vieras se käyp nii harvon,
siks sille paremman antaa tok arvon.

Ja tuppaan kun tyttö se tulloo ulukoo,
nii aatokset ettäällä eillä jo kulukoo.

Nii herrai siinä jo valamiiks kerkii
ja lähtöö tekemäär ruppee.
Ja ukko se sannoo, kun syömästä herkii
ja puukkosa pistää tuppee:
»Kuo sinä kangasta, kyllä minä jouan
sev verran jotta herran ylj järven souan.»

Ja tyttö se lasista rantaan kurkkoo
ja äskeistä hyvvee mieltääj jo kattuu.
Se iäneti pureksii huivisa nurkkoo. —
Nii harvon sitä syvämmualla mittää sattuu. —

IV

MUANTIEV VARRELTA

MUANTIELLÄ

Niin kuuma om puahe aaringon.
Niil lämminnä läekkyy verj.
Tuo mualiman aakee avaruus on
kuil luaja ja sininem merj,
jota, näättäen kul laeneilla uivan,
nuo hattarat hittaasti halakoo.
Ja hiekka se muantien kuumen ja kuivan
niim polttaa paljasta jalakoo.

On ihanata iliman miäree
näen kulukijan tietään kulukee.
Jos mänis vaekka mualiman iäree,
kuka tietä sen suattaa sulukee.

Joka näen vaella miäree kulukoo,
sen tie on kul linnun tie.
Mitkä tahhaasa tuulet tulukoon,
ei häntä ne harhaav vie.
Kum matkalla eijoo miäree,

ei suuntoo voe olla viäree.
Joka puolella mualima aakee on,
mihin tahhaasa nouse mäkkee.
Koko mualima on yhtä tuntematon,
joka puolella vierasta väkkee.

Vuan kun näen sitä kulukoo, kun eijoo
kotipaekkoo ja kolokkoo ommoo,
on tutkia vuan sitä haaskempoo
monenkarvasta immeisten hommoo.

On kum markkinatokkia immeiset nua,
jotka sinne ja tänne kieppuu vua
huviks sille, joka syrjästä kahtoo.
Vuan se, jolla nyörit ne käessä on,
seon ihmeellinej ja tuntematon,
sen ne tokat vuan seuroovat tahtoo.

Vuan jos mitenkä ne hupsujlta tuntuukaa,
niim muista se vuan joka kerta:
syvän tokilla se näellä on rinnassaa
ja ne ite ovat lihhoo ja verta.
Voep joskus, kun syrjäesen mielestä ne
mitä hupsuimmin huitoo ja puskoo,
se leikki niihen omalle syvämelle
tuuva ehkäpä raskaenta tuskoo.

Vuaj jos huvittaa sinua, mittee niät,
elä haaskuutta iteltäs riistä,
kuham markkinatokista sen mielessäs piät,
että itehhii yks oot niistä.

YÖ RUUSKASEN TORPASSA

On Tuavetti Ruuskasen torppaannii
jo hiipinnä kesänen yö.
Ja raaha on tullunna sinnekkii,
kun om piättynnä päivän työ.
Yö levvii nii yli kaeken,
ja päiväset iänet jo vaeken.
Vuån toukka se hiljoo tikittäen syöp
tuas tietäsä seinässä hirteen,
ja seinällä kello se tahtia lyöp
niiv verkkasta sirkav virteen,
tuon tuostae kun sirinäm piästää se
tuolta nurkasta uunin takkoo,
unev virttä kul laalaa se perreelle,
joka ympäri pirttiä makkoo.

Tuo on Tuavetti Ruuskanen ite,
joka vajjoon neljänneksen häin
tuosta levveestä sängystä täättää.
Ihan outoo nähhä om, mite
mies, raskaasti siinä kum makkoo näen,

niin toesellaeselta näättää
tässä hämärässä kesäsen yön
kum' päivällä touhussa työn.

Kyllä raskaasti mies siinä makkookii,
mut raskaatpa om myös päivät.
Jopon pettänä unj, kum perskättii,
mätse yöksii jo huuleej jäivät.

Ja se kaekki, mitä näkky Tuavetin takkoo,
se on tämän Tuavetti Ruuskasen akkoo.
Niin pyöreenä, punakkana makkoo se
kum puolukka keskellä mättään,
kun o oekeel levitännä levveelle,
piän alla kum pittää se kättään.
Ja nii om pyöree ja pullee povi,
että paejan sissään se kaekki ei sovi.

Eipä tuollaeseks ihal luullunna oes,
kun seon, kum peitteen om potkinna poes,
koko kommeutesa kun näättää, —
koko sāngyhhām miltei se täättää.

On, onpa siinä akkoo kerraksee
etomiehelle niinkun tuo Tuavi.
Sanos mies mikä tahhaasa verraksee.

Ei näpit siinä tyhjee ruavi,
kun tuollaesta akkoo hammuiloo,
eipä sylet siinä sillon tyhjinä oo,
eipä oo, eipä toesen kerran.
Oes akaks siinä isonnii herran.

Vuan toset sängyt ja penkit nuo
ja kätkyt ja pankom piällys tuo
neon täännä sitä perreel lissee.
Parj pienintä niistä vielä tissiä syöp,
vuam muutamats kesällä jo marjoja myöp,
ja isommat jo aattaa issee.

Onpa humahellu siinä jo siunaas Herran
tuan pikkusen torpan yllä,
kul lapsia tullu on tusinav verran, —
ja vielä niitä tulloo kyllä.

Mut tekevä ja terhakka immeinen
on Kaesa ja om myös Tuavi.
Se Kaesa o eukko! Ei näpissä sen
oo paenava tääskää suavi.
Ja Tuavi om mies, jolta luistaa työ,
joka puuhoo ja puskoo ja hommoo.
Ol lyhyveks jäänynnä monnii yö,

tuan mökin kun se korpeer raevas.
Vuam palakittu om myös vaevas.
Ja on kaekki nyt tekkoo ommoo.
Muu kaekki paetsi akkoo ja vanahinta poekoo,
joka ovensuupenkillä loekoo.
Seolj Kaesalla jo sen tullessa talloo,
mut muutei sillä lie ollunnai.

Vua onpa tuota karttunna kylyvältä-alloo,
niin tyhjästä vaekka sitä alakoo sae.

Niim puuhata vuan kuj jaksaa,
nii aeka se vaevat maksaa.

Näen Tuavetti Ruuskasen torpassa
yön hetket ne iäneti kulukoo.
Vaen toukka se hiljoo tikittäen syöp
tuas tietäsä seinässä hirteen,
ja seinällä kello se tahtia lyöp
niiv verkkasta sirkav virteen.
Yö uamuks alakaa kallistua,
kukol laalu ja kuuluu ulukoo.

KILIPAKOSIJAT

Se Kekäläesen Kaesa oljpa kae
lesk-immeiseks se ihaj jonniillaene:
se työtä irti itestään tok sae
ja muutennii olj hyvällaene naene.
Ol lapsesa jo suanna mualimaan,
kul loeseks asettu se asumaan
nyt tuohon nuapurkylän Hakomäkkee.
Ja sikäli ku ossoo hameväkkee
nui arvioeja silimämiärältään,
niim miel tek sillä vielä miehelään.

Jo tullii hyvä alaku asiaan,
kur rupes siinä Kaesoo riijoomaan
tuo Notkon torpav väpelö, tuo Uatu.
Jo se niät jonniillaene miehel luatu
vuaj joskus ossoo naesta mielyttee.
Ja luulis että naestai pelekée
se Uatu, vätys, eläkäpä mies.

No mitel liekkii sitten, kehno ties,
sen Uatun kanssa tullu kilipasille
tua toine hyvä, Rapasalov Ville.

No sattu, sattupa tok siinä kerran
nyt yhteen kaksii hyvvee »kuvvoo Herran».
Kun niitä kahtoo, niinpä melekeen näättää,
ne että keskenääv vuan kilipoes,
nyt kumpkoon suuremp vätys meistä oes.
Nuim puolem miehemmittoo ehkä täättää
ne yhteessä, jos tiukalle ne pannoo,
sev voes tok nuiv vuam piältä nähhen sannoo.

No ohav Villellä se etu ies,
se että tok on oekeen talommies,
vua onhan sillä sellanen tuo nuama,
kuv vahingoss' oes immeisen se suama.

No alussa nei tienneet toesistaan,
ja kumpii, millon sattu joutamaan,
yöjalassa sen Kaesal luona kuluki.
Ja mittees turhoo Kaesakaa oes juluki
nyt ruvennunna tuota huutamaan.
Se kumpookii vua aena aekanaan
pit hyvänä, ja niin kae siitä näätti,
ne että miehev viran kumpii täätti.

Mut sattujvatpa sitten, lempo soe,
ne kerran Hakomäkkee kumpii nuo
nyt tulemaannii ihan yhtee aekaan.
No senhä arvata ne kumpii voe,
ol kummallakkii meinat Kaesal luo,
ja sekös, sekös Villen intoon saekaan.
Se ihan oekeen, ihan käsiks männii
vuan tuohon Uatuun, tuohol lampaan nännii.

Ja Kaesal luokse yöks, — no senhän ties, —
piäs Ville, tietystikkii, talommies.

Ja kilipariijuusta vua ollii niin
verj sinä yönä Villellä tokj kuuma,
Nii että, vähäsen ku huasteltiin,
tulj Kaesan kanssa siinä selevä tuuma
jo männä ihan kohta pappilaan
ja panna kuuluutukset kulukemaan.

No tämol sillon sokerpulan aekaan,
kun kortilla vuan sitä kukkii sae
nuin sillojn tällöjn, — ja jos aena saekaan —.
Ja sikspä siinä Ville tuumi kae:
kun kirkolla on sokerasiassai
jo ajettava kolomev viikom piästä,
niin sillohhan voep käyvä pappilassai.
— Nii hevostaan ei joka mies vuan siästä. —
Mut Villen tuuma ei tok ihme lie:
on neljä peninkulumoo pitkä tie.

Vuan 'siinä nousevalla viikolla
niät tuolta Suurusvuaran Askolta
— seon sieltä kahentoesta virstan takkoo —
nyt akka kuolta kutjahtamaan sattu.
Lie työläs ollu Askon iliman akkoo
ja eikö muutennii tuo lie tuulhattu,
jokei niim piätääv vaevoov turhan taatta.
Se, palatessaa hautuumualta, matkoo
näk parraaks vielä jonniiv virstaj jatkoo
ja ajel tuolta Hakomäen kaatta.
Se sieltä Kaesan reissään kottiiv vei.
Ja kaavan siinä kulunukkaa ei,
ku Asko sen jo sitte ihan naekii.
Ja hyvän akan se kae siitä saekii.

Ja akata sae jiähä outtamaan
niin sokeriijaan Rapasalov Ville.
Se Suurusvuaran Asko puolestaan
olj persomp akalle kun sokerille.

SER RÖTKÖL LIENAN ONNETOR RIIJU

Tuossa mäin alla, laejassa kattaekon
sillä Rötköm Puavolla mökkisä on.
Ja vuosia jo niinkun tiijättä
se Puavo om mökissää elättännä
veljvaenoosa leskee Lienoo.
Ja kul Lienalla vielä om mukuloetai,
niin kyllä ne vaevata kuluttaa kae,
minkä Puavo se työllään tienoo.

No männeenä vuonna olj talavella
siihen mökkiin kerran tullunna
näitä savotam miehiä muuan.
Ja siihen se sittej jäekii niin,
ja niin siinä sitten tuumaeltiin,
että saes siinä asunnoj ja ruuvan,
ku olj siinä iärellä savotan työt.
Ja mökissä se sitten ollii yöt.

Ja niim mänj aekoja monjaeta.
Niin se Liena sitä pulskoo poekoo
yhä enemmän alakaa sihtaella,
kun se laeskana illat loekoo
tae penkillä piippuun tupakkata hakkoo.
Ja sellaeset meiningit Lienalle pakkoo,
että pulska se ov vua ja kommee mies.
Ja niin siinä käv — no senhään ties —,
että kummaltakkii ne tuumat näen
kohta rupes käymää yksiim päen.

Ja asijat kun niim päen ne alakuul läks,
yhä miehelle elämä käv silleemmäks.
Se alako jo olla ihaj joukkoo ommoo.
Ja kyllä kae siitä olj hyvinnii sommoo,
kul Liena se hyvvee huolta pit nii,
että vieressää ihan makkuuttii.
Ja eikä siinä ennee — no sehä on tietty —
maksuistakkaa puhheita pietty.

Ja niiv vual Liena siinä hömhierael
yhä Puavolle joukkoo lissee,
kul lapsilleen muka justierael
se tavallasa uutta issee.

Vuan sittenkum päästiin kevvääseen,
niil Liena se tuumael miehelleen,

että eiköön kirkolle tehtäs reissu,
ja eiköön tässä jo aekai oo
tuossa antoo vähä vaekka kuuluuttoo.
Ja eihään se mieskää vastaan seissu.

Niir rovastim puhheille parj tua kuluk.
Vuam kummapa juttu se tullii juluk,
kun kävvii seleville, vie sun kies,
että lasten kirjoessa ollii mies.
Oes isäsä lupa ja suostumus suaha
sem pitännä ahvääriisä nyt tuaha.

Mut miespä se siinä tuumael vuan:
no antaapa jiähä ahväärin tuan
ja antaapa karttua ikkee lissee,
ja enkä tuota viihtine vanahoo issee
mokomalla turhalla vaevaellakkaa. —
Ja liekkö tuolla issee ollunnakkaa.

Ja erikseer rovast vielä torruu Lienoo,
että mikä sitä vanahoo immeistä rienoo,
kun tuollaesta loppia riijoo.
Ja kovin o ankaran näköner rovasti.
Ja Liena se syvvään niijoo
ja itekkii tuota nyt kattuu kovasti
ja kätesä se mahalleer ristiim pannoo
ja rovastille selitykseks sannoo:

»Enhäm minä oekee itekkää tiijä,
sekö se lie alakanna siihev viijä,
sen tukka ku otalla niim mukavasti kiertää.»

Ja itkua ihan siinä Liena jo viertää.
Ja naemishomma ser Rötköl lesken
pahimmoelleen niin katkes kesken.
Mut samana iltana — muistatta kae —
se miessii mökistä lähtee sae.

Ja taes sitä siinä vielä naarattoo,
kun nyyttiä kiini sito,
että ei tässä kalliiks tullunna oo
koko talavinen tääsylöspito.

TUAVETIN KUOLTUA

Tuntuhan se vähä niinku ikävältäi,
kum musikat tuossa nyt isätä jäe,
kun se Tuavetti otti ja kuolj.
Vua olj se tok tuossai kuolemassai
— niinkun se on joka asiassai —
Liisam mielestä toennennii puolj.

Sitä on tuota Turpeisen Helleenoo
— eihär rikkaalla mittää hättee oo —
millon suosinna mikkii onni:
millon tytär siitä piässy on naemisiin,
millo isäntä or reissunnu Helessinkiin,
millom palakinnon suanna on sonni.
Ja aena sillä emännällä kehumista piisoo,
ja sese aena kiusanna on tuata Liisoo.

Vua eihän sitä köyhässä torpassa
tok mittää uuttakaa satu.
Se aena vua on sammoo jolokutusta,

iha aena vuan sama ol latu.
Ei mittään satu, mikä uutta oes,
jota vähä niinkun kehhuin huastoo voes.

Vuan sattupas niillennii jottai ies,
kun kuol tuolta Liisalta ies tuo mies.
Nii oljhan se jottai uuvempoo,
jota Turpeisellakaa ollu eijoo.
Olj niinkun seoes antanna arvoo ja paenoo,
kun sano että »meijän Tuavetti-vaenoo —».

Siinä muullon nii harvon käv torpassa kettää,
vuan sattupas nyt, mikä akkoja vettää.

Kun surkeina akat siinä istuu nuo,
ol Liisasta mukavata sannoo tuo:
että »meijän Tuavetti-vaenoo —».
— Nuista muista nii ei sannoo voe tok aenoo.

Ja käv se siinä Turpeisen Helleenai,
ja Liisa siinä kohta kyllä aehetta sae
nuin sannoo: »Tuavetti-vaenoo —»
Se olj niinkum maksanna oes laenoo.

Ja akat siinä istuu ja huokaeloo.
Ja Liisa se sannoo: »hoh-hoi-joo,

että tietäneekö Tuavetti-vaenookaan,
että haataesija tässä puuhaellaan.»
Ja Liisa se kuppiin kuataa kuumoo.

Ja siihen se Karuliina Kakriaenen,
se ruummiimpesumuija vakinaenen,
jokon seihtemän isättömäl lapsen äet,
se siihen niinkuv vastaakseks tuumoo,
kum penkillä istuu ristissä käet
ja peukalot ne ketree ja varvoo:
»että mistee se kuollut sen tietee voes,
vuan kyllähän se kaeketi sen arvoo».

Ja Liisa siinä sokeria pöytääm pannoo
ja huokoo tuas sekä sannoo:
»eiköpä ne vieraat kahvia joes».

Ja akat siinä tievaelta kahvia juop,
se mukavata lämpöö syänalle tuop
ja vähä niinkul lievittää jo paenoo.
Ja Liisai se särpii eikä puhu mittää,
vuan kohta sen tuasiisa alakoo pittää:
»että mejän Tuavetti-vaenoo —».

SIIVO TYTTÖ

Metässä om mökki ja mökissä on tupa
ja tuvassa o äkänen ukko.
Ja pihassa o aetta, johom männä ejoo lupa.
Sen ovesa om mahtava lukko.

Ja tuvassa se istuu se äkänen ukko
ja tupakkata piippuun hakkoo.
Ja takana sen ovej jossom mahtava lukko
sen ukon tyttö öetäsä makkoo.

Ja tuvassa se ukkelj istuu illojn,
ja pihamualle lasista se kahtoo.
Ei tytöl luo oo poekaen hyvä tulla sillojn,
ku äkäsenä ukko se vahtoo.

Vua eipä se tyttökää tohi eikä taho
aettaasa poekia piästee.
Niät siivo seon tyttö eikä muuta se niin kaho,
kum mitev vua voes isseesä siästee.

Ja nyttii, kul luulis että ukko se jo makkoo,
se pihamualla seisoo ja rykkii.
Sen siivon tytön syvän se nii hätäsenä hakkoo
ja levotonna nykkii ja sykkii.

Jos poekia aettaan tullunna oes salloo,
niin tietäs sen hirvittävääl leikin.
Ja sikspä aetan takana se siivo tyttö halloo
polovella nuapurtalon Heikin.

V

LYSTIM PITTOO

TALAKOOVIRS

Eikö talakootanssit lystiä oo,
kul lapikasta laataal lyyvvään!
Vuan se on vielä tanssiai haaskempoo,
kun kilivalla juuvaan ja syyvään.

Ku om pöyillä ruokoo kuormittaen
ja piijat kul lissee kantaa,
suap ihteessä ahtoo ja lappoo vaen,
minkä mahanahka perrää antaa.

Siinon rieskat ja voet ja talakut ja muut
ja tuoreista kuoreista soppoo.
Vaekka mitenkä oes viinistä värkistä suut,
kyllä näellä jo näläkäsä toppoo.

Vuam mittee ne poejat silloj juop,
kuj jano niitä kiusoo ja piinoo?
Kyllä piijat ne sankolla sahtia tuop
ja kannulla kantaavat viinoo.

Ja o astiat tyhjäksi suatava ne.
Siinä raettiin ei pakoteta kettää.
Eikä tiliä tok tarvihe toesille
tehhä siitä mitä nahkaasa vettä.

Ja jos viina se piähän nousookii,
niin sinnehän sen noustai pittää.
Sillä sitävartehan sitä juuvvaannii,
eihäm muuten siinoes lystiä mittää.

Vuan kun humalan höyryt piässä ne soep,
niiv virkasa on tehnyynnä viina.
Vähät tuosta vaekka huomenna olla voep
eissä pohmelom pahulaesem piina.

TALAKOOPLOKKA

Syyvä on suatu ja kastettu kaaloo.
Annappa Ville sev viulus laaloo,
jottei ne immeiset jouten oo,
nuoria taetaa tanssittoo.
Isäntä se näen tuolta ovensuusta miäree.
Pelimanni istuu ikkunan iäree,
tappiin sylyköö ja tälle niin
viulusa ensin tämminkiin.

Sittenkuv viulu se ilosena iäntää,
lattian tääveltä väkkee viäntää.
Noppeemmat siinä ne naeset vei,
hittaalle piikoja piisanna ei.
On sillä Villellä viulussa mahti,
kipakkata on sem polokan tahti.
Ihmekö nuoret jos intoon sae,
varpaat ne syyhyy vanahallai.

Ihme ov vuan, miten kaekki se muistaa.
Liukkaasti siltä ne luritukset luistaa,
oekeen se syväimestä sävväättää.
No ei siinä suurus hukkaam mää.
Lysti om muilla, mut lysti om mullai
kahtoo, mitenkä on tyyliä kullai.
Sommoo se syrjästä nähdä on näen,
pelimannin taakse kun nurkkaaj jäen.

Tuavilla nuama on totinej ja tärke,
Ievasa nuamoo kum punasta ja märkee
kulumaesa alta se moljottaa,
ja silimät ne totisina toljottaa.
Toeset ne virnaillev veikeinä viäntää,
sinne ja tänne ihteessä kiäntää.
Matti se mukavia huastaa kae,
Sohvilta suun kun naaruun sae.

Kahtoopä Kallee ja kahtoopä Iitoo,
niilläpä ei lie mittää riitoo,
Ihanpa om piässä jo kiini piä.
No sittehä ei siinä että jia.
Eikä ne turhia puhheita piekkää.
Eikö jo välit niillä selevänä liekkää.
Hyvveepä niistä on tuahii kae,
kiini kun silimät on kummallai.

Juustiina männöö meijerit hyllyin,
levveenä lelluin, pyörein pyllyin.
Tukkuumpa jiäp siinä toesten tie.
No ei sitä likkoo joka poeka vie.
Uatu se vuan sitä kinnoo ja kiskoo,
huonot ne tieltään syrjääv viskoo.
Niistä jos vielä se tulloo parj,
kyllä o Uatulla olla varj.

Härkäparilla ne toeset jyllee,
poejannulikat ne joukossa myllee.
Kovin ovat nehhii toemessaan
ja hatut muka niillä kallellaan.
Kyllä on huisketta! Ei tule mittää,
joukkoon tästä jo piästä pittää.
Vielä se Villev viulu tok soep,
vanahai jotta nyt polokata voep.

KUUTAMO-SIMMI

Poejat, piijat, ku om piästy tässä yhteen,
niin torkkuva ei nyt sua.

Ala pelimanni ahkerasti nyhtee
sitä värkkijäs soemaav vua.

Vua aena sitom polokkoo tanssia suatu,
otetaanpas uus tässä tanssimisel luatu.

Eikö tässä kerrav vaekka koettoo voes,
miten sommoo se simmii oes.

No outattako vielä siinä poejat mittee?

Eikö tässä passoes jo lystiä pittee?

Kahtokee kum pyöreenä paestaa kuu,
ja tytöellä on naarussa suu.

Kahtokee ku alakaa jo helemat huiskoo.

Toeset siellä tytöelle jo jottai kuiskoo.

Parasta kuj joukkoom paeskaatuu,
ei aata tässä mikkääm muu.

Eipä oekeen taho osata ies alakoo,
ei heleppoo se tuakaa oo,
kunei tiijä, että millom pitäs jalakoo
aena mihinnii kimpsaattoo.
Vuan kuhan tähän tottuu, eikö liene sommoo,
ketkutusta kummoo, mukavata hommoo.
Eipä sitä outo ehkä uskoo voes,
miten sommoo se simmii oes.

Eikö lie ne uuvet tanssit niinkun simmii
vua hetkutusta herraen nua.
Vua on sikäli ku ilta tässä pimmiä
yhä lystimpätä sentään tua.
Ja kyllä tämä passoo ihav vaekka kelle.
Hyvänpä se tekköö tälle syntiselle.
Eipä sitä joka päivä kukkaav vua
tätä ketkutusta sommoo sua.

No outattako vielä siinä poejat mittee?
Eikö tässä passoes jo lystiä pittee?
Kahtokee kum pyöreenä paestaa kuu
ja tytöellä on naarussa suu.
Kahtokee ku alakaa jo helemat huiskoo.
Toeset siellä tytöelle jo jottai kuiskoo.
Parasta kuj joukkoom paeskaatuu,
ei aata tässä mikkään muu.

VI

LOTJAN KANNELTA
ELIKKÄ
PUUSTISEM PUAVON
ELÄMÄV VIISAATTA

LOTJAN KANNELLA

Siinä lotjan kannella huasteltii,
ja päivä se selekee lämmitti nii,
vesj vello sel lotjan kylykee.
Siitä mukava olj piippua polttaessaa
sanaj jonnii mojovan sanottuaa
ylj reilingin järveen sylykee.

Siinä päiväkaapalla mäntiin nii
ja lienöö jo jutut jos tosettii
miesvoemalla valamiiks suatu.
Jutum piälle iäneti oltiin, tae
emänaarun oekeen piästee sae,
mitev vuati aena asial luatu.

Kyllä on tuolla Puustisen Puavolla
piän tääveltä parraeta tarinoeta.
Sese huastella ossoo jos kuka.
Kyllä on sillä poejalla juttusa vua.
On siäli että niitei räntätä sua,
kunei kaekille passoo ne muka.

Vuan koetanham panna muistiin tok
minä siitä, mittee se Puavo hok
ies vähäsiä rippeitä näetä,
josei muuten niin näätteeks teillekkii,
että on sitä, on sitä Puavonnii
tok piässä muutai kun täetä.

RIKKAAS JA KÖYHYYS

Että mikäkö or rikkaaj ja köyhän ero?
No huonoen merkki siinon aenai vero,
paets site että köyhä se täävvem maksaa,
vuar rikas: minkä muilta se pimittee jaksaa,
niin siitä sei mittääm maksa.
Seon sellanev verotaksa.

Vuan siitä sen kyllä jo tuhmai äkkee,
kuka or rikas, kuka köyhee väkkee,
että kellä o oekeen taskussa rahhoo,
se eissään kantaa rasvasta mahhoo.
Mut heti kum mies vuan köyhtyy,
niin kyllä sem pöksyt löyhtyy.

Ja köyhä se tuota aena murheella meinoo:
miten saes tiukalle mahasa nahan.
Tuas rikas suap vuntierata vuan keinoo,
millä saes tyhjäks täävvem mahan.

RAKKAAVESTA

No se rakkaas, se nyt muka lienöö
yhtä herkkua. Mikä hänet tiennöö?

Sitä se, joka aekoosa viettää
vuav vanahana poekana näen,
sitei tiijä, että mittee se tietää,
kun se oekeen hönkee päen,
se rakkaas. Mut niihän ne sannoo,
että piästä se pyörälle pannoo.

Ja se rakkaas se tekköö sokkeeks,
kun sel löyly o oekeev varj.
Ja immeisistä tulloo parj.
Ja sitten siinä niinkun kokkeeks
yks sokkee se taluttaa toesta.
Vuan ku hempeyven hetteikkösoesta
siitä kuivalle mualle om piästy,
— nii harva siitä leikistä siästy —
niim paranoo ne rakkaaven huavat,
ja näkösä ne sokkeet suavat.

Ja se rakkaas — niihän ne sannoo —
kun se oekeem pyörälle pannoo
ja sen sävelet ku oekeen soep,
se tiettee jos jottai voep.
Niät seijoo, niinku urakasta jostai,
kun se lopussa om, palakkasa nostae
mies kävellä suap mihinkäpä vua.
Vuar rakkaave höyryssä ku hiäree,
ei työlloo rajjoo eikä miäree
eikä valamista koskaan sua.

Vaekka mistäpä sev vanaha poeka tiennöö,
että minkälaesta herkkua se lienöö.

RIIJUUMUISTOJA

No myönnän, että ikäväks se pakkoo
tuo olo joskus näennii iliman akkoo.

Ja oljhan sitä meinat joskus mullai
— niinku aekanaa o itekullai —
että muka ottas vakinaesen
selämpesijän tok jonniillaesen.

Vuan kun kesät on näen vessiim piällä,
ei ne akat mieleej juohu tiällä.
Talavet tuas männöö savotassa
aena semmojsessa tohinassa,
ettei meinatuks ies tulla taeja,
ettoes kerta kaekkiaan nuin naeja.

Yhen talaven niin sitten elin
nuin vual loesena ja laeskottelin.
Siinä ku olj muuta työtä vaella
pitkän talaven, nii aeka laella
oekeer riijannukkii siinä lienen.

Piijam pampukan semmoisen pienen
siinä kihlata jo ihan taesin.
Syksyllä sem muka siitä naesin.

Mikä siinä sitten heinäaekaun
mulle mokoman niät tuuman saekaan,
että passoes muka käyvä herran
hepsukkattaa helssoomassa kerran.

Oekeen niät se vokeloetti rintoo
muistellessai vuan sen piijam pintoo.
Sillon niät kun siinol kuherreltu,
talavkuukaasina harjoteltu
tyyten sitä rakkavuuden taetoo,
olj sem pinta niinkum marjamaetoo.

Vuan kun kesällä nyt sitä kahto,
— oekeen, oekeen pahhoo tehä tahto:
nii olj niätse mustaks tullu, että
tuntee ollu en tok kekälettä.

Sillon siinä männii meinat nurin.
Sillä reissulla jo kaapat purin.

Vähäll olin ukkomieheks tulla
sillojn. Vuan nyt lie jo järkee mulla
siksii, etten ihan ilimam pakkoo
ennee meinookaan tok ottoo akkoo.

TARINAEJ JÄLÄKEEN

Niil lotjan kannella huasteltii,
ja päevä se selekee lämmitti nii,
ja lotja se hiljoo kuluk.
Ja miehet ne venyjvät pitkällään,
mitä milläi lie ollu mielessään.
Joku laeskin jo silimäsä suluk.

Ja kum Puavoj olj juttusa huastanna,
nii alako se iteksee ihhaella
mitev ves vello lotjan kylykee.
Siinä mukava ol piippua polttaessaan
aena jottai mukavata muistaessaan
ylj reilingin järveen sylykee.

